

Τὸ ἐνεστώσ ἐστὶν τὸ μόνον μέρος τοῦ χρόνου, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἡ ἐνέργεια ἡμῶν γίνεται ἄμεσος. Ἄλλ' ἡμεῖς πολλάκις περιφρονοῦμεν αὐτὸ, κατατριβόμενοι εἰς ματαίους πόθους καὶ εἰς φαντασιοκοπίας, καὶ διὰ τοῦτο δικαίως κατακρίνει ἡμᾶς φιλόσοφος τις ὡς ἐξαντλοῦντας τὸν βίον εἰς ἀνεύρεσιν πόρων τοῦ ζῆν. Ἄν παρέλθῃ μάλιστα ἡ σημερινὴ περίστασις πρὸς ἀγαθοποιάν, τίς σέ θεσπιοῖ ὅτι θὰ ἐπανέλθῃ; Φρόνει ὡς ὁ Καῖσαρ καὶ πίστευε, ὅτι ἀναβάλλον εἰς αὔριον τὸ ἀγαθὸν τὸ ὁποῖον ἠδύνασο νὰ πράξῃς σήμερον, οὐδὲν ἔπραξες.

Ἡ φύσις ἐδωρήσατο εἰς ἡμᾶς ὀλίγα ἔτη, καὶ ἐξ αὐτῶν πάλιν ἀφαιρεῖ τὰ ἡμίση σχεδὸν χάριν τοῦ ὕπνου, τῆς ἀληθινῆς ταύτης εἰκόνας τοῦ θανάτου. Τῆς μὲν βρεφικῆς ἡλικίας αἱ ἡμέραι ὁμοιάζουσιν ὀλίγον πρὸς τὴν ζωὴν, τοῦ δὲ βαθέως γήρωσ τὰ ἔτη δὲν διαφέρουσι πολὺ τῶν βρεφικῶν. Ἄν δὲ λογαριάσῃς καὶ τὸν χρόνον τῶν ἀσθενειῶν, τῶν θλίψεων καὶ τῆς ἀκουσίας ἀργίας, θὰ ἴδῃς ὅτι ὀλίγαι ἡμέραι ἀπολείπονται ὅπως ἀπολαύσῃς τῶν ἀγαθῶν τοῦ βίου, καὶ ὅτι, μίαν μόνον ἡμέραν ἀπολέσας, ἐζημιώθῃς κατὰ πολὺ.

Τὸ ἐνεστώσ ἐξήρηται ἀπὸ τοῦ παρελθόντος καὶ τοῦ μέλλοντος, διότι ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον βασανίζόμεθα ὑπὸ ἀναμνήσεων καὶ ταραττόμεθα ὑπὸ ἐλπίδων καὶ φόβων, ὧν ἕνεκα βαρυνόμεθα τὸ παρὸν ἢ ἀφίνομεν αὐτὸ νὰ διαβρῦσῃ.

Καὶ ναὶ μὲν ὁ ἄνθρωπος πρέπει νὰ ἀπολαύῃ τοῦ παρόντος, μετὰ φρονήσεως ὅμως. Ἐπειδὴ δὲ τὸ παρὸν γίνεται ταχέως παρελθόν, ἀνάγκη νὰ ᾔναι ἡ ἀπόλαυσις τοιαύτη, ὥστε νὰ μὴ λυπῇ τὴν συνείδησίν σου, ἀλλὰ τὸυναντίον ν' ἀφῆκε γλυκείας ἀναμνήσεις, καθόσον καὶ αὐταὶ ἀποτελοῦσιν εὐτυχίαν.

Εἶδομεν πόσον εἶναι ἀναγκαῖον νὰ φειδόμεθα τοῦ χρόνου καὶ νὰ δαπανῶμεν αὐτὸν οὕτω πως ὥστε οὔτε νὰ μετανῶμεν, οὔτε νὰ λυπώμεθα. Καὶ τοῦτο ἀπαιτεῖ ἡ φρόνησις· ἀπαιτεῖ ὅμως καὶ τι ἄλλο ἐπίσης σπουδαῖον, ἥτοι τὴν περὶ τοῦ μέλλοντος πρόνοιαν, περὶ ἧς χρεῖα νὰ φροντίζωμεν μετὰ πολλῆς ἐπιμελείας.

Ἐὰν παραφερόμενοι ὑπὸ τῶν παθῶν παραιδόμεθα ὅλως εἰς προσκαίρους ἀπολαύσεις, οὐδὲ ὄλως σκεπτόμενοι περὶ τῶν λυπηρῶν ἀποτελεσμάτων τῆς ἀπρονοήσιας ἡμῶν, δημιουργοῦμεν τὴν μέλλουσαν ἡμῶν δυστυχίαν καὶ, χάριν μικρᾶς ἀπολαύσεως, παρασκευάζομεν εἰς ἑαυτοὺς πεντηχότατα ἐτῶν βασάνους, παίζοντες, οὕτως εἰπεῖν, ὀλόκληρον τὸν βίον χάριν κέρδους μιᾶς στιγμῆς.

Καὶ ἐντεῦθεν ἡ μωρὰ ῥοπή τῶν ἀνθρώπων πρὸς τὴν σπατάλην τὴν φέρουσαν εἰς τὸν ὄλεθρον· ἐντεῦθεν ἡ σκληρότης ἡ γεννώσα τὴν ἐκδίκησιν· ἐντεῦθεν ἡ φιλοδοξία, ἡ ἀδιαφοροῦσα διὰ τὴν πτώσιν· ἐντεῦθεν αἱ καταχρήσεις, αἱ ἀψηφούσαι τὰς ἀσθενείας, καὶ ἐντεῦθεν ἡ περιφιλανθία, ἡ

μὴ προβλέπουσα τὴν παρακολουθοῦσαν αὐτὴν ἀπομόνωσιν.

Πλὴν ἀλλ' ὅμως θ' ἀπεφεύγομεν πάντας τοὺς κινδύνους τῆς πλάνης καὶ τοῦ ἐλαττώματος, ἂν, πρὶν ἀκούσωμεν τὴν ἰσχυρὰν φωνὴν τῆς ἐπιθυμίας, ἐσυμβουλευόμεθα τὸ παρελθόν καὶ ἀνεγινώσκωμεν ὀλίγον τὸ μέλλον.

Ἄλλὰ συμβουλευόμενοι τὸ παρελθόν, δεόν νὰ ἐξετάσωμεν αὐτὸ διὰ τῶν ὀφθαλμῶν τῆς φρονήσεως, καὶ οὐχὶ διὰ τῶν ὀφθαλμῶν τοῦ φόβου. Ἄς μὴ κυριευώμεθα ὑπὸ τῆς δειλίας· διότι ὁ μὴ τολμῶν οὐδὲν ἀποκτᾷ. Ἀξιολογώτατον δὲ τὸ σύνθημα τῶν ἀρχαίων ἵπποτων· «Πράττε τὸ καθήκον καὶ ἄς γίνῃ ὅ,τι γίνῃ.»

Καὶ ἐν ἐνὶ λόγῳ, ἂν θέλωμεν νὰ γίνωμεν κύριοι τοῦ χρόνου καὶ νὰ καταστήσωμεν τὴν πρόσδον αὐτοῦ γλυκεῖαν καὶ ἐλαφράν, ἄς μετριάσωμεν τὰς ἐπιθυμίας καὶ τοὺς φόβους ἡμῶν, ἄς ἀπολαύσωμεν τοῦ παρόντος οὐ μόνον μὴ βλάπτοντες τὸν πλησίον, ἀλλὰ καὶ εὐεργετῶντες αὐτὸν τὸ κατὰ δύναμιν.

Ὁ ἀληθὴς σοφὸς καθίσταται τρισμακάριος ὁσάκις στρέφωμ τὰ βλέμματα εἰς τὰ ὀπίσω βλέπει ὅτι κατὰ τὸ εὐγενὲς αὐτοῦ στάδιον ἐνίκησε τὰ πάθη αὐτοῦ, καὶ κατέλιπεν ἴχνη ἐργασίας καὶ ἀρετῆς.

Τὴν ἀρχαίαν ταύτην συμβουλὴν πάντες γινώσκουσι καὶ τιμῶσιν· ἀλλὰ καὶ διὰ τί δὲν ἐφαρμόζουσιν αὐτήν; διότι ἡ ἐφαρμογὴ εἶναι δύσκολος.

L. P. DE SÉGUR.

ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ ΤΗΣ ΖΩΗΣ

Κατὰ τὰς μελέτας τῶν ἀσφαλιστικῶν εταιριῶν καὶ διαφόρους ἐρεῦνας ἱστορικῶν καὶ οἰκονομολόγων, ἕκαστος ἄνθρωπος, ἐχόντων κανονικῶς τῶν κατ' αὐτὸν, διακτινόμενος μὲ μέτρον, καὶ λαμβάνων ὅλας τὰς προφυλάξεις, ὅσας ἀπαιτεῖ ἡ ὀρθὴ ὑγιεινὴ, δύναται νὰ ἐλπίσῃ ὅτι θὰ ζῆσῃ (μὴ λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τῶν ἐκτάκτων δυστυχημάτων καὶ τῶν κληρονομικῶν ἀσθενειῶν) κατὰ μέσον ὄρον μακροχρονιώτερον παρὰ εἰς τοὺς παρελθόντας αἰῶνας.

Κατὰ τὰς νεωτέρας στατιστικὰς, ἰδοὺ ἡ κατὰ μέσον ὄρον αὐξήσις τῆς ἀνθρωπίνης ζωῆς·

	ἦτο	ἔτη	23
Πρὸ τοῦ 1789	»	23 καὶ μῆνας 9	
Τὸ 1817	»	31	8
Τὸ 1834	»	34	
Τὴν σήμερον	»	40	

Τὰ κυριώτερα αἷτια, ἐξ ὧν ἐπῆλθεν ἡ αὐξήσις αὐτῆς τῆς διαρκείας τῆς ζωῆς, εἶνε θεσβαίως ἡ γενικὴ εὐζωΐα, ἡ διάδοσις τοῦ ἐμβολιάσματος, τὸ ὁποῖον ἀφαιρεῖ ἀπὸ τὸν θάνατον

πολλά θύματα, και πρό πάντων ἡ ἐφαρμογὴ τῆς δημοσίας καὶ τῆς κατ' οἶκον ὑγιεινῆς.

Τῆς μέσης λοιπὸν διαρκείας τῆς ζωῆς οὕσης τεσσαράκοντα ἐτῶν, ὁ ἄνθρωπος εἶνε καλὸν νὰ συμπληρώσῃ τὸ ἔργον του κατὰ τὴν ἡλικίαν ταύτην· ἀλλὰ πρό πάντων εἶνε καλὸν νὰ προσπαθῆσῃ νὰ παρατείνῃ καὶ ἐπέκεινα τοῦ ὁρίου τούτου τὴν διάρκειαν τῆς ὑπάρξεώς του. Διότι ὁ ἄνθρωπος ἐπισπεύδει τὸ τέλος του διὰ τῶν καταχρήσεων παντὸς εἶδους, ὁποῖα ἡ κατάχρησις τῆς ἐργασίας καὶ τῶν ἡδονῶν, οἱ ἐκ τῶν ὑποθέσεων δυσάρεστοι περισπασμοὶ, οἱ κόποι, ἡ κατάχρησις τῶν πνευματικῶν ποτῶν, ἀπερισκεψίαι κτλ. Ταῦτα εἶνε οἱ μεγαλείτεροι ἐχθροὶ τοῦ ἀνθρώπου. Ἐξ ἐναντίας οἱ ὄροι τῆς μακροβιότητος, πλὴν ὧσων ἀνωτέρω ἀπηριθμήσαμεν, εἶνε καὶ ὁ γαλήνιος βίος, εὐτυχῆς γάμος καὶ τεκνοποιήσις, διότι ὁ ἐγγαμὸς ζῆ κατὰ τὸ τρίτον πλειότερον παρὰ τὸν ἄγαμον, ἡ ἀπουσία ἀνωφελῶν φροντιδῶν, ἡ ἀπλότης τῶν ὀρέξεων, ἡ διατριβὴ εἰς τὴν ἐξοχὴν, καὶ κλίμα ὑγιεινόν. Γ.

ΕΞΗΓΗΣΙΣ ΤΩΝ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΩΝ ΦΑΙΝΟΜΕΝΩΝ

19.—Διατί τὰ ἀερόστατα ἀνίστανται εἰς τὴν ἀτμοσφαιραν, ἂν καὶ πολλάκις τὰ ἐπιβαρύνουσι μὲ μέγιστα φορτία;

Διότι, ὅπως ἐξηγήσαμεν εἰς προηγουμένην ἐρώτησιν, τὸ ὑδρογόνον διὰ τοῦ ὁποίου πληροῦσιν αὐτὰ εἶναι 13 ἕως 14 φορὰς ἐλαφρότερον τοῦ ἀτμοσφαιρικοῦ ἀέρος. Πολλάκις ἀντὶ ὑδρογόνου μεταχειρίζονται τὸ ἀερίοφως (γκάζ), διὰ τοῦ ὁποίου φωτίζεται καὶ ἡ πόλις μας κατὰ τὰς νύκτας.

Πρὶν ἢ ὅμως ἐφαρμόσωσιν εἰς τὴν ἀνακάλυψιν ταύτην τὸ ὑδρογόνον ἢ τὸ ἀερίοφως, μετεχειρίζοντο τὸν θερμὸν ἀέρα, ὡς τοῦτο ἐπέπομεν πολλάκις καὶ σήμερον εἰς δημοσίας διασκεδάσεις. Ὁ ἀήρ θερμαινόμενος διαστέλλεται, γίνεται ἐπομένως ἀραιότερος καὶ ἐλαφρότερος τοῦ περιβάλλοντος ἀτμοσφαιρικοῦ ἀέρος. Εἰς τὸ κατώτερον μέρος τοῦ ἀερόςατου, τῆς ἀεροπόρου ταύτης σφαιρας, ὑπάρχει ὀπῆ, ἔνθα τίθεται θάμβαξ ἢ ἄλλο τι πεποτισμένον δι' οἶνοπνεύματος, τὸ ὅποιο ἀναφλέγεται. Ὁ ὀλίγος ἀήρ, ὁ ἐντὸς τοῦ ἀερόςατου εὐρισκόμενος, θερμαινόμενος ἐξογκοῦται καὶ καταλαμβάνει πολὺ μεγαλείτερον χῶρον.

Μεταξὺ τῶν μᾶλλον ῥιψοκινδύνων ἀεροναυτῶν ἀναφέρουσι τὸν Γκαϊύ-Λουσακ (Gay-Lussac), ὅστις ἀνῆλθεν εἰς τὸ καταπληκτικὸν ὕψος τῶν 7 χιλ. μέτρων.

Πλείστοι ὅσοι προσεπάθησαν ν' ἀνεύρωσι τὸ μέσον διὰ τοῦ ὁποίου νὰ δύναται ὁ ἀεροναύτης νὰ διευθύνῃ τὸ ἀερόστατον κατὰ τὴν θέλησίν

του, ὡς ὁ πλοίαρχος ἀτμόπλοιοι, ἢ ἐν ἄλλαις λέξεσι τὸ πηδάλιον τοῦ ἀεροστάτου. Ἄλλ' ἢ λύσις τοῦ σπουδαίου τούτου προβλήματος δὲν εὐρέθη εἰσέτι.

ΒΕΖΥΡΗΣ

Ἡ λέξις βεζύρης κατὰ τὴν κυριολεκτικὴν σημασίαν ἐν τῇ τουρκικῇ γλώσσῃ δηλοῖ ἀχθοφόρον, ὄνομα ἀρκούντως πρὸς τὸ πρᾶγμα ἀναπακορινόμενον, ὡς φέρον τὸ ἄχθος τῶν κυβερνητικῶν υποθέσεων, δι' οὗ ὁ βασιλεὺς φορτίζει τὸν πρῶτον ὑπουργὸν μετ' ἀπεριορίστου πληρεξουσιότητος, συνάμα δὲ καὶ μετ' ἀμερίστου εὐθύνης. Ὁ πρῶτος βεζύρης τῶν Ὁθωμανῶν (Ἄλαεδδίν), ἀδελφὸς τοῦ κυριάρχου (Ὁρχάν, υἱοῦ τοῦ θεμελιωτοῦ τῆς ὀθωμανικῆς αὐτοκρατορίας, καταλαβόντος δὲ τὴν ἀρχὴν τῷ 1326), οὐπω εἶχε τόσῳ μεγάλην ἐξουσίαν, ὅσῳ οἱ ὕστερον μεγάλοι βεζύροι, οἵτινες, προσδρεύοντες πολλῶν ἄλλων βεζυρῶν, διεῖπνον διὰ τῆς ἰδίας χειρὸς τὰ τοῦ πολέμου καὶ τῆς εἰρήνης, τὰ τῆς ἐξωτερικῆς πολιτικῆς καὶ ἐσωτερικῆς διοικήσεως. Ὁ Ἄλαεδδίν, ἄπειρος ὢν τῆς πολεμικῆς, ἡσυχολήθη μόνον περὶ τὰ διοικητικὰ καὶ νομοθετικὰ τοῦ προκόπτοντος βασιλείου, ὅπερ ἐνίσχυσε διὰ σοφῶν θεσμοθεσιῶν, ἐνῶ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ ἐξέτεινεν αὐτὸ διὰ νέων κτακτῆσεων.¹

ΤΡΟΠΟΣ ΤΟΥ ΑΡΕΣΚΕΙΝ

Ὁ κ. Μογκριφ ἔγραψε περὶ τῆς τέχνης καὶ τῶν τρόπων τοῦ ἀρέσκειν· μία ὅμως φράσις αὐτοῦ, εἶναι ἐκφραστικωτέρα ὀλοκλήρου τοῦ βιβλίου.

«Ἀσφαλίστατον, λέγει, τρόπον τοῦ ἀρέσκειν νόμιζε τὴν διηνεκῆ λήθην σεαυτοῦ, τοσοῦτον μάλιστα τελείαν ὥστε μόνον περὶ τῶν ἄλλων νὰ σκέπτεσαι.»

Οἱ τρόποι ἄρα τοῦ ἀρέσκειν συναποτελοῦνται ἐξ εὐγενείας καὶ ἐπιεικειᾶς ἐξηγουσῆς ἀγαθότητα ψυχῆς καὶ ἐκ προσοχῆς συντόνου εἰς ἐκπλήρωσιν ἀκριβῆ πάντων τῶν κοινωνικῶν καθηκόντων. Γυνὴ νέα ἔχουσα καὶ πνεῦμα καὶ μάθησιν, ἄνευ ὅμως ἐπιδειξέως, συμπεριφορὰν εὐάρεστον ἀλλ' ἀφελῆ, ἔνδυμα κομψὸν ἀλλ' ἀπεριεργον, φαιδρότητα κοσμίαν, ψυχῆς γαλήνην μὴ ἀποκλίνουσαν εἰς ῥαθυμίαν, ἐνὶ λόγῳ, προτερήματα φιλόκομπα, ἢ γυνὴ αὐτῆ, λέγω, φαίνεται μοι πρότυπον ἐντελοῦς γυναικῆς ἄξιον μιμήσεως. Ἡ νέα γυνὴ, ἢ συναίσθανομένη καλῶς τὰς ἀρχὰς ταύτας, εἶναι σχεδὸν βεβαία περὶ τῆς ἐπιτυχίας της ἐν τῇ κοινωνίᾳ. Πρέπει δὲ καὶ πρὸς

1. Ἐκ τῆς ἱστορίας τῆς Ὁθωμ. Αὐτοκρ. Χάμιτ, μετ. Κ. Κροκιδά.